

3. Сільське господарство України: від російського вторгнення до європейської інтеграції. Дослідницька служба Європейського парламенту. URL: <http://surl.li/wrpabl>

Veacheslav Shebanin

doctor of Technical Sciences, Professor, Mykolayiv National Agrarian University, Ukraine

Kormyshkina Iryna

doctoral student of the department of public management and administration and international economy, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЛЕКСНОГО
ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ
THE EUROPEAN MODEL OF AGRICULTURAL LAND USE AS A TOOL
FOR COMPREHENSIVE RESTORATION OF TERRITORIAL
COMMUNITIES OF UKRAINE**

У післявоєнний період відновлення територіальних громад України потребує системного підходу до вирішення ключових економічних і екологічних проблем. Одним із найбільш важливих аспектів є ефективне використання земельних ресурсів. Земля виступає основним фактором виробництва та стратегічним активом для розвитку сільських територій. Враховуючи масштаби руйнувань і наслідки бойових дій, важливим є розробка та впровадження європейської моделі сільськогосподарського землекористування як основи для відновлення та розвитку територіальних громад. Формування ефективної моделі землекористування є важливим інструментом для стимулювання економічного зростання, поліпшення екологічного стану та розвитку місцевої економіки. В умовах поствоєнного періоду це передбачає створення сприятливих умов для впровадження прогресивних сільськогосподарських технологій, здійснення ґрунтозахисних

заходів, відновлення зруйнованих інфраструктур та активне залучення інвестицій у відновлення аграрного сектору.

Європейська модель землекористування для України повинна включати комплекс стратегічних підходів, що передбачають синергетичну взаємодію між різними секторами та засадах емерджентності, що дозволяє адаптуватися до змінюваних умов та потреб. Це, зокрема, включає запровадження ґрунтозахисних технологій, моніторинг змін у ґрунтовому покриві, визначення пріоритетних напрямків відновлення і боротьби з ерозією та забрудненням ґрунтів [1].

Одним із важливих кроків є проведення екологічної оцінки територій, що постраждали від бойових дій. Необхідно також запровадити моніторинг змін у ґрунтовому покриві, що дасть змогу визначити першочергові заходи для відновлення родючості землі. Крім того, потрібно розробляти пілотні проекти, які дозволять реалізувати ефективні реабілітаційні заходи, спрямовані на відновлення ґрунтів.

Також важливим є залучення міжнародних інституцій та фінансових ресурсів для підтримки заходів щодо боротьби з наслідками військових дій і відновлення придатності ґрунтів для сільськогосподарського використання. Це включає впровадження ефективних механізмів для відновлення землекористування після вибухових речовин, металевих уламків снарядів та інших забруднюючих елементів.

Фінансові стратегії повинні враховувати необхідність впровадження комплексних планів розвитку територіальних громад, що сприятимуть залученню інвестицій, збільшенню податкових надходжень та відновленню інфраструктури. Важливо забезпечити боротьбу з тіньовою орендою земель, що може призвести до значних збитків для місцевих бюджетів. Також необхідно активно залучати міжнародні грантові кошти для відновлення зруйнованих територій, забезпечення пільгових кредитів для місцевих підприємств та стимулювання використання прогресивних технологій у сільському господарстві.

Співпраця з місцевою владою також є важливою складовою процесу відновлення землекористування. Це передбачає підтримку місцевих ініціатив, спрямованих на боротьбу з екологічними проблемами, утилізацію відходів та відновлення екологічної інфраструктури. Крім того, потрібно створювати умови для диверсифікації виробництва на території місцевих громад, що сприятиме економічному зростанню та створенню нових робочих місць.

Не менш важливим є розвиток компетенцій у місцевих громадах, включаючи як технічні навички (*hard skills*), так і м'які навички (*soft skills*), що дозволить ефективно реагувати на виклики відновлення. Перекваліфікація частини населення для виконання завдань, пов'язаних з реконструкцією та впровадженням інноваційних рішень, сприятиме розвитку територій. Особлива увага має бути приділена впровадженню високих технологій і інновацій у виробництво, що стане важливим чинником для підвищення конкурентоспроможності землекористування. Прогресивні технології, які дозволяють оптимізувати використання ресурсів, відновлювати родючість ґрунтів та покращувати екологічний стан, повинні стати основою для стратегії відновлення територій [3].

Таким чином, європейська модель сільськогосподарського землекористування повинна ґрунтуватися на інтеграції екологічних, фінансових і технологічних підходів, що сприятимуть відродженню сільських територій та забезпеченню сталого розвитку України. Впровадження зазначених підходів забезпечуватиме утвердження європейської моделі землекористування у поствоєнний період, яка сприятиме поступальному відновленню конкурентоспроможного виробництва та ефективному використанню земельних ресурсів, а також дозволить забезпечити не лише відновлення екологічної рівноваги, але й стимулюватиме розвиток сільськогосподарського сектору, підвищуючи його продуктивність та стійкість до зовнішніх економічних та екологічних викликів. У свою чергу, це сприятиме відбудові економічного простору територіальних громад, створенню нових робочих місць

та залученню інвестицій, що є важливими чинниками для соціально-економічного відновлення країни.

Список використаних джерел:

2. Лазарева, О. В., Ковальова, А. І., & Юзва, В. В. (2023). Побудова європейської моделі землекористування у поствоєнний період. *Агросвіт*, (22), 20. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.22.20>

3. Україні та ЄС варто шукати нову модель взаємодії в аграрній галузі. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3882172-ukraini-ta-es-varto-sukati-novu-model-vzaemodii-v-agrarnij-galuzi-visockij.html>

DOI:10.1088/1755-1315/1269/1/012001.

Tytskyi B. Yu.

higher education student, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

Scientific supervisor: Burkovska A. I., PhD in economics, Associate Professor of the Management and Marketing Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv

ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Органічне землеробство стає ключовим напрямком у сільському господарстві Європи, сприяючи сталому розвитку та збереженню екологічного балансу. Це дослідження зосереджується на порівняльній аналізі впливу органічного землеробства на землю та продуктивність у таких країнах як Німеччина, Франція та Україна, які відрізняються своїми агрокліматичними умовами та рівнем прийняття органічних методів.

Органічне землеробство позитивно впливає на якість ґрунту в усіх трьох країнах, проте масштаби та наслідки цього впливу різняться. У Німеччині, де органічне землеробство має давні традиції, дослідження показують значне збільшення органічного вуглецю в ґрунті, що є індикатором його кращої родючості та структури[1]. У Франції, з її різноманітними кліматичними умовами, спостерігається підвищення біорізноманіття в ґрунтах органічних